

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
ЗА 2024. ГОДИНУ**

Садржај:	Страна
Извјештај о укупном резултату – Биланс успјеха	2
Извјештај о финансијском положају – Биланс стања	3
Извјештај о промјенама на капиталу	4
Извјештај о новчаним токовима	5
Напомене уз финансијске извјештаје	6-52

ИЗВЈЕШТАЈ О УКУПНОМ РЕЗУЛТАТУ - БИЛАНС УСПЈЕХА

За пословну 2024. годину

Опис	Напомена	(У конвертибилним маркама)	
		31.децембар 2024.	31.децембар 2023.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје ел. енергије и услуга	5	144,822,440	141,983,070
Остали пословни приходи	6	9,340,235	8,232,347
Укупно		154,162,675	150,215,417
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вриједност продате електричне енергије	7	-51,843,616	-50,801,715
Трошкови материјала, горива и енергије	8	-4,207,057	-4,733,346
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	-49,262,090	-44,980,759
Трошкови производних услуга	10	-4,503,726	-5,639,371
Трошкови амортизације и резервисања	11	-33,173,863	-30,812,846
Нематеријални трошкови	12	-10,008,504	-10,577,333
Трошкови пореза и доприноса	13	-784,235	-954,264
Укупно		-153,783,091	-148,499,634
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (ГУБИТАК)		379,584	1,715,783
Финансијски приходи	14	1,127,168	1,430,899
Финансијски расходи	14	-3,183,660	-2,183,310
Разлика		-2,056,492	-752,411
ДОБИТАК/ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		-1,676,908	963,372
Остали приходи	15	3,929,492	6,410,308
Остали расходи	16	-897,071	-6,337,923
Разлика		3,032,421	72,385
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		1,355,513	1,035,757
Порез на добит:	18		
- текући порез на добитак		-295,600	0
- одложени порески расход		-846,109	-206,968
- одложени порески приход		428,341	1,402,249
		-713,368	1,195,281
НЕТО ДОБИТАК		642,145	2,231,038
ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
- Основна и разријеђена зарада по акцији		0.00696	0.02418

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОЛОЖАЈУ - БИЛАНС СТАЊА
 (У конвертибилним маркама)
 За пословну 2024. годину

Напомена	31.децембар 2024.	31.децембар 2023.	01.јануар 2023.	
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА				
Нематеријална улагања	19	12.762.570	13.958.459	12.165.831
Некретнине, постројења и опрема	19	466.816.305	460.244.878	454.126.295
Инвестиционе некретнине	19	0	0	25.817
Дугорочни финансијски пласмани	20	172.638	173.773	174.908
		479.751.513	474.377.110	466.492.851
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	18	5.213.297	6.059.043	6.237.910
ОБРТНА ИМОВИНА				
Залихе и дати аванси	21	15.002.427	14.467.076	12.054.480
Потраживања од купаца	22	18.829.114	14.707.528	23.299.679
Остала краткорочна потраживања	24	317.460	254.715	405.606
Краткорочни финансијски пласмани	25	0	0	0
Готовина и готовински еквиваленти	26	207.656	78.156	133.808
ПДВ и активна временска разграничења	27	138.147	131.178	176.981
		34.494.804	29.638.653	36.070.554
Укупна актива		519.459.614	510.074.806	508.801.315
ПАСИВА				
КАПИТАЛ				
Акцијски капитал	28	92.276.623	92.276.623	92.276.623
Статутарне резерве		687.546	687.546	687.546
Законске резерве		1.379.378	1.379.378	1.379.378
Остале резерве		4.336.964	4.336.964	4.336.964
Ревалоризационе резерве		144.464.909	154.223.403	166.187.376
Нераспоређени добитак		10.400.639	14.195.011	13.095.614
Губитак		(19.340.558)	(33.535.569)	(46.631.183)
		234.205.501	233.563.356	231.332.318
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВ. И ОБАВЕЗЕ				
Дугорочна резервисања	29	5.466.023	3.942.687	3.939.810
Разграничени приходи и примљене донације	30	16.362.328	13.986.352	13.727.447
Одложена пореске обавезе	18	19.444.683	19.872.661	21.246.809
Дугорочни кредити	31	32.713.164	35.359.502	36.795.881
Остале дугорочне обавезе	31	34.370.656	29.418.903	35.909.911
		108.356.854	102.580.105	111.619.858
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ				
Краткорочне финансијске обавезе	32	10.242.910	11.241.205	14.962.354
Примљени аванси, депозити, кауције	33	648.728	730.875	905.957
Обавезе према добављачима	33	144.891.309	152.655.544	139.853.965
Обавезе за порез на добитак		295.600	0	0
Остале кратк.обавезе и пасивна вр.разгр.	34	20.818.712	9.303.721	10.126.863
		176.897.259	173.931.345	165.849.139
Укупна пасива		519.459.614	510.074.806	508.801.315
Ванбилансна евиденција	35	116.246.129	116.246.129	116.246.129

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За пословну 2024. годину

(У конвертибилним маркама)

	Акцијски капитал	Ревалоризационе резерве	Законске резерве	Акумулирани добитак	Укупно
Стање на дан 01.01.2023.г	92,276,623	166,187,376	2,066,924	-29,302,734	231,228,189
Ефекти исправке грешака	0	0	4,336,964	-4,232,835	104,129
Поново исказано стање 01.01.2023.г	92,276,623	166,187,376	6,403,888	-33,535,569	231,332,318
Расподјела заједничког прихода	0	0	0	0	0
Расподјела добити:законске резерве	0	0	0	0	0
Расподјела добити:статутарне резерве	0	0	0	0	0
Расподјела донације и хуманит.сврхе	0	0	0	0	0
Укидање рев.рез.по основу разлике у амортиз.некретнина,постр.и опреме	0	0	0	0	0
Смањење рев рез.за рсходоване и отуђене некрет.постр.и опрему	0	0	0	0	0
Добитак/губитак текуће године	0	0	0	2,231,038	2,231,038
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	0	0	0	0	0
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу (прва примјена МСФИ 9)	0	0	0	0	0
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу (одлож.порези МСФИ 9)	0	0	0	0	0
Остало	0	-11,963,973	0	11,963,973	0
Стање 31.12.2023.год.	92,276,623	154,223,403	6,403,888	-19,340,558	233,563,356
Ефекти исправке грешака	0	0	0	0	0
Поново исказано стање 01.01.2024.г	92,276,623	154,223,403	6,403,888	-19,340,558	233,563,656
Расподјела заједничког прихода	0	0	0	0	0
Расподјела добити:законске резерве	0	0	0	0	0
Расподјела добити:статутарне резерве	0	0	0	0	0
Расподјела донације и хуманит.сврхе	0	0	0	0	0
Укидање рев.рез.по основу разлике у амортиз.некретнина,постр.и опреме	0	0	0	0	0
Смањење рев рез.за рсходоване и отуђене некрет.постр.и опрему	0	0	0	0	0
Добитак/губитак текуће године	0	0	0	642,145	642,145
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	0	0	0	0	0
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу (прва примјена МСФИ 9)	0	0	0	0	0
Нето добици/губици периода признати директно у капиталу (одлож.порези МСФИ 9)	0	0	0	0	0
Остало	0	-9,758,494	0	9,758,494	0
Стање 31.12.2024.год.	92,276,623	144,464,909	6,403,888	-8,939,919	234,205,501

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
 За пословну 2024. годину

(У конвертибилним маркама)
 31. децембар 2024. 31. децембар 2023.

	31. децембар 2024.	31. децембар 2023.
Токови готовине из пословне активности		
Приливи од купаца и примљени аванси	168,392,490	175,779,087
Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	200,000	0
Остали приливи из пословних активности	1,188,344	1,292,355
Одливи по основу испл. добављачима и дати аванси у земљи	-107,217,814	-95,288,742
Одливи по основу испл. добављачима и дати аванси у иностранству	-17,740	-218,882
Одливи по основу камата	-2,171,906	-1,988,528
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	-48,887,846	-45,962,833
Остали одливи из пословних активности	-11,467,373	-10,103,866
<i>Нето прилив/одлив готовине из пословних активности</i>	18,155	23,508,591
Токови готовине из активности пласирања и инвестирања		
Приливи готовине из активности инвестирања	85,789	32,075
Одливи готовине из активности инвестирања	-3,119,681	-18,781,938
<i>Нето прилив/одлив готовине из активности инвестирања</i>	-3,033,892	-18,749,863
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи готовине из активности финансирања	9,244,472	655,206
Одливи готовине из активности финансирања	-6,099,235	-5,469,586
<i>Нето прилив/одлив готовине из активности финансирања</i>	3,145,237	-4,814,380
Нето прилив готовине	129,500	0
Нето одлив готовине	0	-55,652
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	78,156	133,808
Позитивне курсне разлике	0	0
Негативне курсне разлике	0	0
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	207,656	78,156

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

1. ДЈЕЛАТНОСТ

Мјешовити Холдинг "Електропривреда Републике Српске" је стратешко предузеће, које обавља послове од општег интереса у РС. Мјешовити Холдинг ЕРС је организован на основама повезивања Матичног предузећа и зависних предузећа путем улагања капитала Матичног предузећа у зависна предузећа, при чему Матично предузеће као већински власник капитала зависних предузећа, учествује у управљању њима. ОДС "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, је предузеће које послује у оквиру МХ Електропривреда РС.

Од 1.1.2021.год. ступио је на снагу нови Закон о електричној енергији, који је усклађен са Трећим енергетским пакетом. Усклађивање са новим Законом, захтјевало је реструктурирање читавог електроенергетског система, па самим тим и електродистрибутивних предузећа. Ово је подразумевало издвајање дјелатности снабдијевања и производње из предузећа која се баве дистрибуцијом.

У току 2020.год. је извршена реорганизација предузећа, те је у овој години настављена имплементација одабраног модела пословања. Предузеће од 1.1.2021. год. послује као Оператор дистрибутивног система (ОДС). Основна дјелатност предузећа је дистрибуција електричне енергије, управљање, развој и одржавање дистрибутивног система. Ова организациона промјена је у складу са реконструкцијом читавог електроенергетског система и новим Законом о електричној енергији. Дјелатност снабдијевања је издвојена из предузећа која се баве дистрибуцијом, а Матично предузеће је преузело функцију јавног снабдјевача. Предузеће обавља искључиво дјелатност дистрибуције електричне енергије.

Предузеће је у току 2024. године промијенило назив и допунило дјелатности које обавља, те према рјешењу Окружног привредног суда у Бања Луци од 11.04.2024. године послује под називом „Оператер дистрибутивног система Електрокрајина а.д. Бања Лука“, и додају сљедеће шифре дјелатности – 68.20 Издајмљивање и пословање сопственим некретнинама или некретнинама узетим у закуп (лизинг), 77.11 Издајмљивање и давање у закуп (лизинг) аутомобила и моторних возила лаке категорије, 77.12 Издајмљивање и давање у закуп (лизинг) камиона, 77.39 Издајмљивање и давање у закуп (лизинг) осталих машина, опреме и материјалних добара.

Предузеће своју пословну активност обавља у сједишту и десет теренских јединица:

ТЈ "Електродистрибуција" Бања Лука,
ТЈ "Електродистрибуција" Градишка,
ТЈ "Електродистрибуција" Прњавор,
ТЈ „Електродистрибуција“ Србац,
ТЈ „Електродистрибуција“ Челинац,
ТЈ „Електродистрибуција“ Лакташи,
ТЈ "Електродистрибуција" Приједор,
ТЈ "Електродистрибуција" Нови Град,
ТЈ „Електродистрибуција“ Козарска Дубица,
ТЈ „Електродистрибуција“ Мркоњић Град.

Сједиште Предузећа је у Бањој Луци, у Улици Краља Петра I Карађорђевића 95.

Матични број јединственог регистра: 1074440

Јединствени идентификациони број (ЈИБ): 4400855640000

Порески идентификациони број (ПИБ): 400855640000

На дан 31. децембра 2024. године Предузеће је запошљавало 1,361 радника (31. децембра 2023. године је имало 1,332 радника).

На дан 31. децембра 2024. године Предузеће у пуном власништву (100%) има зависно друштво ХЕ „Делибашино село“ д.о.о., Бања Лука. Дана 27. октобра 2009. године Предузеће је донијело Одлуку о оснивању једночланог друштва ХЕ „Делибашино село“. Рјешењем Основног суда у Бања Луци бр.071-0-рег-10-000017 од 4. марта 2010. године извршена је регистрација оснивања ХЕ „Делибашино село“.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Предузећа су састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

На основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и Законом о измјенама и допунама закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15 и 78/20) сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), Међународне стандарде финансијског извјештавања (МСФИ), Међународне стандарде ревизије (МСР), Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуноводња (IFAC).

Предузеће од 01.01.2020. године примјењује МСФИ 9 - Финансијски инструменти, за обрачун обезвређења финансијских инструмената, који замјењује досадашњи МРС 39 - Финансијски инструменти признавање и одмјеравање.

Усвајањем МСФИ 7 и измјена МРС 1, Предузеће је објелоданило додатне напомене у овим финансијским извјештајима, а у вези са финансијским инструментима и управљањем кредитним, тржишним и ризиком ликвидности.

Финансијски извјештаји Предузећа су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС“, број 104/21 и 59/22), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник РС“, број 59/22 и 129/22), Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу („Службени гласник РС“, број 59/22). Као и Правилником о додатном рачуноводственом извјештају – Анексу („Службени гласник РС“, број 124/22). Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користило директан метод извјештавања о токовима готовине.

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској.

2.2. Упоредни подаци

Предузеће је као упоредне податке приказало биланс успјеха, извјештај о промјенама у капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава 31. децембра 2023. године, односно биланс стања на дан 31. децембра 2023. године.

2.3. Сталност пословања

Друштво саставља своје финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања. На дан 31. децембра 2024. године, текуће обавезе Друштва превазилазе текућа средства за износ од 142.402.455 КМ, што је у односу на 2023. годину смањење за 1.890.237 КМ. Иако је вриједност нето обртног капитала и даље негативна (што указује да су краткорочне обавезе предузећа веће од његове обртне имовине), тренд указује на благо побољшање ликвидности предузећа, као и способност Предузећа да измирује текуће обавезе. Друштво је предузело одређене мјере и активности ради побољшања опште ликвидности.

У сврху смањења ризика наплате потраживања од купаца, Друштво је сачинило план који је укључио предузимање мјера на спречавању застаре потраживања од купаца, и повећања наплате потраживања од купаца из ранијег периода. Друштво је само по овом основу у току 2024. године наплатило 5.177.211 КМ и да такав тренд ће се наставити у наредном периоду. Репрограмиране обавезе према повезаним правним лицима (МХ) се редовно плаћају. Друштво је сачинило план управљања ликвидношћу.

Друштво је у 2024. ради побољшања ликвидности и смањења обавеза према добављачима који су испоручивали материјал неопходан за опште функционисање предузећа и вршења дјелатности предузећа, смањили обавезе за 8.332.455 КМ одређеним споразумима на одгођено плаћање.

Такође, Друштво је у складу са Акционим планом управљања залихама извршило оптимизацију нивоа залиха како би се смањило везивање средстава у обртној имовини.

С обзиром да је одлуком РЕРС-а покретање тарифног поступка сваке 3 године, нови тарифни поступак у 2025. години ће признати расходе по основу зарада у недостајућем износу од 19.000.000 КМ који по важећој тарифи који нису признати а гдје је дошло до значајних промјена због повећања цијене рада по Колективном уговору у два наврата. Висина ових трошкова су у складу са Законом о раду и Колективним уговором МХ “ЕРС” те као такви морају бити признати од стране РЕРС и надокнадити тренутно недостајућа средства.

Друштво је предузело значајне активности и мјере на плану смањења дистрибутивних губитака како би се достигао ниво истих одобрених кроз тарифни поступак. На овај начин ће се такође надомјестити тренутно недостајући прилив по основу прекомјерно остварених губитака.

Такође, Друштво је у току 2024. на сопствени трошак сносило разлику у цијени материјала за израду прикључака, која је значајно порасла као последица инфлације, а тарифни поступак за повећање цијене израде прикључака код РЕРС-а је покренут и окончан на крају пословне 2023. године. Тарифни поступак је окончан на начин да су повећане цијене за израду прикључака у просјеку за 30% што за Друштво представља додатни прилив који се очекује у 2025. години.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање (МСФИ) и Међународних рачуноводствених стандарда (МРС)

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, следећи стандарди и измјене постојећих стандарда, су у примјени:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Допуне класификације обавеза (1. јануар 2023. године);
- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Објелодањивање рачуноводствених политика – Допуне (1. јануар 2023. године);
- МРС 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке“ Допуна дефиниције рачуноводствених процјена (1. јануар 2023. године);
- МРС 12 „Порез на добит“ – Одложени порез повезани са средствима и обавезама насталим из појединачних трансакција (1. јануар 2023. године);

- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ – Допуне (1. јануар 2023. године).

Примјена горе наведених нових стандарда, измјена постојећих стандарда и тумачења, није имала утицаја на финансијске извјештаје Предузећа.

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, сљедећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда, као и нова тумачења су били издати, али нису постали ефективни:

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна класификације дугорочних и краткорочних обавеза (1. јануар 2024. године);

- МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ допуна краткорочне обавезе и ковенанте (1. јануар 2024. године);

- МРС 7 „Извјештај о токовима готовине“ и МСФИ 7 „Финансијски инструменти – Објелодањивања“ – Допуне аранжмани финансирања од стране добављача (1. јануар 2024. године);

- МСФИ 16 „Лизинг“ – Допуна обавеза по основу најма у трансакцијама продаје и повратног лизинга (1. јануар 2024. године).

Руководство Предузећа је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати значајан утицај на финансијске извјештаје Предузећа у периоду иницијалне примјене.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Приходи се исказују по фактурној вриједности умањеној за попусте и порез на додату вриједност.

Приходи од редовних активности су приходи од продаје производа, роба и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, камате и закупнине од коришћења средстава од стране других лица.

Приходи одражавају накнаду коју предузеће очекује од преноса добара и услуга обећаних са уговором са купцем (МСФИ 15).

Приходи и расходи од камата се књиже у корист односно на терет обрачунског периода на који се односе.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу.

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у Конвертибилним маркама по званичном курсу важећем на дан извјештаја о финансијском положају.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у Конвертибилне марке по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.4. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности.

Набавке некретнина, постројења и опреме током године евидентирају се по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове по основу набавке и трошкове довођења у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања јавног пута, некретнине, постројења и опрема се исказују по моделу ревалоризације. Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају дио укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вриједности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у ком случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успјеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак. Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи на терет биланса успјеха.

Међутим, смањење вриједности утврђен процјеном се књижи директно на терет капитала у оквиру ревалоризационих резерви до износа до кога је раније повећање било евидентирано као ревалоризационе резерве.

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добит која настане приликом расходовања некретнина, постројења и опреме књижи се у корист осталих прихода. Губитак настао приликом отуђивања основних средстава књижи се на терет осталих расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

3.5. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава по стопама које су добијене на основу процјене преосталог вијека кориштења и набавне и процијењене вриједности некретнина, постројења и опреме.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, опреме и нематеријалних улагања, који је служио као основа за обрачун амортизације и примјењене стопе у току 2024. године је сљедећи:

	31. децембар 2024.		31. децембар 2023.	
	Стопа амортизације од-до %	Вијек трајања од - до (година)	Стопа амортизације од-до %	Вијек трајања од - до (година)
Грађевински објекти	1,25-10%	10-80	1,25-10%	10-80
Надземни водови	2,5-3,33%	30-40	2,5-3,33%	30-40
Трансформаторске станице	1,25-2,63%	38-80	1,25-2,63%	38-80
Трансформатори	1,67-10%	10-60	1,67-10%	10-60
Нисконапонски развод	2,5-4%	25-40	2,5-4%	25-40
Мјерни уређаји	5-6,67%	15-20	5-6,67%	15-20
Теретна возила	8,33-16,67%	6-12	8,33-16,67%	6-12
Путничка возила	8,33-14,28%	7-12	8,33-14,28%	7-12
Намјештај	4-14,428%	7-25	4-14,428%	7-25
Рачунари	4-20%	5-25	4-20%	5-25
Нематеријална улагања	20-100%	1-5	20-100%	1-5

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања представљају трајно право кориштења земљишта на коме се налазе објекти Предузећа. Ова нематеријална улагања имају исти третман као и земљиште које је у власништву Предузећа и не отписују се. Осим тога, нематеријална улагања чини и рачуноводствени софтвер и лиценце.

3.7. Обезврјеђење вриједности имовине

Обезврјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезврјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезврјеђење, вриједност средства приказана у финансијским извјештајима се повећава до промјењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезврјеђење.

Поништење обезврјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезврјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве.

На дан 31. децембра 2024. године руководство Друштва сматра да не постоје индикације умањења вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања Друштва.

3.8. Дугорочни финансијски пласмани – улози у зависна предузећа

Дугорочни финансијски пласмани – улози у зависна предузећа представљају улог у зависно друштво ХЕ „Делибашино село“ д.о.о. Бања Лука. Улог је вреднован у складу са IAS 27 “Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји”, по набавној вриједности, умањеној за потенцијалне импаритетне губитке.

3.9. Залихе

Вриједност залиха материјала и горива, резервних дијелова, алата и инвентара се вреднује по набавној вриједности. Набавна вриједност укључује вриједност по фактури добављача, транспортне и зависне трошкове. Алат и инвентар се отписује 100% приликом издавања у употребу.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вриједности залиха у случајевима када се оцијени да је потребно свести вриједност залиха на њихову него продајну вриједност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вриједности, или се у цјелости отписују.

3.10. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

3.11. Разграничени приходи од донација

Разграничени приходи од донација представљају вриједност примљених некретнина, постројења и опреме без накнаде, који се амортизују у износу који представља износ трошка годишње амортизације некретнина, постројења и опреме која су примљена без накнаде, као и износ свођења дугорочних обавеза на фер вриједност по основу примитка кредита по каматној стопи нижој од тржишне, а све у складу са IAS 20 „Рачуноводствено обухватање државних донација и објављивања државне помоћи“.

3.12. Резервисања

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вјероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано процијенити износ обавезе. Резервисања за судске спорове формирају се у износу који одговара најбољој процјени руководства Предузећа у погледу издатака који ће настати да би се такве обавезе измириле.

3.13. Бенефиције запосленима

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбјеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Колективним уговором МХ „ЕРС“ Предузеће је обавезно да запосленима исплаћује отпремнину приликом одласка радника у пензију у висини од три до шест просјечних нето плата радника, остварених у периоду од шест мјесеци прије престанка радног односа по том основу, и то:

- до 5 година радног стажа код Послодавца..... 3 плате,
- од 5 до 10 година радног стажа код Послодавца..... 4 плате,
- од 10 до 15 година радног стажа код Послодавца..... 5 плата и
- преко 15 година радног стажа код Послодавца..... 6 плата.

Такође Предузеће је обавезно да запосленима исплаћује јубиларне награде за проведени рад код Послодавца, у Електропривреди РС или у бившој Електропривреди БиХ и то:

- за 10 година рада у висини једне просјечне нето плате исплаћене у претходној години у Републици Српској,
- за 20 година рада у висини једне просјечне нето плате исплаћене у претходној години у Републици Српској и
- за 30 година рада у висини једне просјечне нето плате исплаћене у претходној години у Републици Српској.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију и јубиларне награде утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан биланса стања. У складу са наведеним, Предузеће је ангажовало овлашћеног актуара да у име Предузећа изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде на дан 31. децембра 2024. године.

3.14. Порези и доприноси

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит и Закону о измјенама и допунама Закона о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода. Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештаји о финансијском положају, за привремене разлике проишле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у извјештају о финансијском положају и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике и ефекте пренијетог губитка на порески биланс Друштва, које се могу преносити до степена до којег ће вјероватно постојати опорезива добит од које се пренијети порески губитак може умањити. Порески прописи РС не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност ("Службени лист БиХ", број 9/05, 35/05, 100/08) уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

3.15. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у извјештају о финансијском положају Предузећа, од момента када је Предузеће уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

Потраживања од купаца и репрограмирани потраживања

Послије почетног признавања, краткорочна потраживања и пласмани одмјеравају се по амортизованој вриједности (МСФИ 9, п-4.1.2). Свака разлика између исказаног износа и накнадног одмјеравања финансијских средстава признаје се као добитак или губитак у периоду у којем настаје (МРС1, П88, МСФИ 9 п-5.5.8)

На сваки датум извјештавања, врши се резервисање за губитке, односно одмјеравање очекиваних кредитних губитака током вијека трајања потраживања од продаје на начин да одражава разумне и поткрепљиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора и које су релевантне за процјену кредитних губитака и то индиректним кориговањем бруто књиговодствене вриједности преко рачуна исправке вриједности потраживања (МСФИ 9 п-65.5 И п-5.5.8)

Директан отпис потраживања се врши у случајевима када је немогућност наплате извјесна и документована, по окончању судског спора и на основу одлуке надлежног органа у складу са законом и општим актима Матичног и зависног предузећа (МСФИ 9,п-5.4.4).

Преносом краткорочних потраживања на дугорочно репрограмирана потраживања врши се тест обезвређења, а разлика новоутврђене исправке вриједности дугорочних потраживања се евидентира у билансу успеха (чл.95 став (2) Правилника о рачуноводственим политикама МХ ЕРС 12/2020).

Процјена наплативости потраживања врши се и за потраживања од повезаних правних лица и то за прву примјену МСФИ 9 по коефицијенту 0,01 који се примјењује на износ ненаплаћених потраживања. За сваку народну годину коефицијент 0.01 се коригује за однос салда ненаплаћеног потраживања у текућој години и салда ненаплаћеног потраживања на исти дан упоредне године. (Правилник о рач. политикама МХ ЕРС 12/20)

Остала стална имовина

Остала стална имовина укључује дугорочна потраживања од запослених по основу одобрених стамбених кредита. Стамбени кредити запосленима се вреднују по амортизованој вриједности коришћењем каматне стопе по којој би Предузеће могло да прибави дугорочне позајмице, а која одговара ефективној каматној стопи.

Кредити од банака и добављача

Кредити од банака и добављача се првобитно приказују у износима примљених средстава (номиналној вриједности), а након тога се исказују по умањеној вриједности уз примјену уговорене каматне стопе.

Обавезе из пословања

Обавезе према добављачима се вреднују по номиналној вриједности.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (дугорочне кредите и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјерљивца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.16. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, капитализују се као дио набавне вриједности тог средства, и то само у периоду када се средство припрема за употребу или продају, и када је вјероватно да ће имати за резултат будуће економске користи, односно када се трошкови могу поуздано измјерити.